

1809 blev der foreskrevet en særegen Edsformular for Jøderne. Den nuværende Faneed, som Ordføreren har meddeelt Thinget, er foreskrevet ved en Kgl. Resolution af 27de Juli 1849 og bekendtgjort ved Armeebefaling af 6te August s. A. Idet jeg har anført, at jeg anseer det for passende, at en Bestemmelse om Edens optages i Loven angaaende Borgervæbningen, skal jeg kun tillade mig at tilføie, at det forekommer mig, at denne Bestemmelse omtrent kunde lyde saaledes: „Enhver, der ansættes ved Borgervæbningen, skal aflægge Troskabsed efter en af Hans Majestæt Kongen approberet Formular, der i det Væsentlige vil være at affatte i Overensstemmelse med Landkrigsmagtens Fane-Ed.“ Det forekommer mig, at den ærede Ordfører deler denne Anskuelse ifølge hvad han har udtalt, og det vil altsaa muligt være oversflødigt fra min Side at stille noget Ændringsforslag desangaaende til Sagens tredie Behandling; men ialfald forbeholder jeg mig at stille et saadant Ændringsforslag, forsaavidt jeg ikke maatte kunne tiltræde det Forslag, der fra Udvalgets Side maatte fremkomme, hvilket jeg dog imidlertid anseer for sandsynligt efter hvad den ærede Ordfører har udtalt.

Orsted: Ja, jeg seer vel, at der er en vis Lighed i Loven, naar der ikke bestemmes Noget om den Ed, der skal aflægges, især da Reglementet af 1ste Juni 1808 s. 16 indeholder udsørlig Bestemmelse derom. Det, som har gjort, at Minoriteten i Udvalget, hvortil jeg hører, ikke desto mindre har afholdt sig fra at gjøre nogen Tilføielse derom, er, at man anseer det Spørgsmaal, hvorvidt den væbnede Magt skal sværge paa Constitutionen, for at være særdeles vanskeligt, ligesom det, som bekendt, har givet Anledning til store Tvivlsmaal og store Stridigheder i andre Stater, og, da man ikke var vis paa, hvorledes det forholdt sig med Troskabseden ved Armeen, navnlig om der virkelig overalt var aflagt en Troskabsed efter den Formel, som foresandtes i de Acter, som man havde faaet meddeelt, og da Regjeringen ikke havde optaget Noget derom i det forelagte Udkast, saa fandt man det mere tilraadeligt at forbigaae Sagen. Dersom det virkelig forholder sig saa, at Sagen er ganske afgjort

med Hensyn til Krigsmagten, kan jeg naturligvis ikke finde nogen Grund til, at der skulde forholdes anderledes med Hensyn til Borgervæbningen; men, dersom der i saa Henseende maatte være nogen Tvivl, troer jeg ikke, at den Lov, som her omhandles, er det Sted, hvor denne Tvivl skulde løses. Det er med Hensyn hertil, at et æret Medlem af Udvalget, som ikke er her tilstede, saavel som jeg, ikke have tiltraadt Pluralitetens Forslag i den omhandlede Henseende. Forsaavidt en æret Taler har yttret, at den foreskrevne Ed ikke kunde aflægges af Jøder, troer jeg dog ikke, at det forholder sig saa; thi, da Jøderne troe paa Gud og en guddommelig Aabenbaring, saa kan en Ed efter den Formel „saasandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord“ gjerne aflægges af dem. Men det kunde jo iøvrigt være ganske passende, at Borgervæbningsloven ikke optog selve Edens Indhold, men blot indeholdt en saadan almindelig Bestemmelse derom, som af en æret Taler er bleven foreslaaet. Det er, som sagt, blot, fordi jeg er usikker om, hvorledes der forholder ved Armeen, at jeg ikke har troet at burde tage Deel i det Forslag, der er gjort.

Justitsministeren: Ja, jeg kan heller ikke anse det for ganske heldigt, at dette Forslag til Faneeden for Borgervæbningen, skulde efter det ærede Udvalgs Majoritetsforslag optages i Borgervæbningsloven. Jeg maa i saa Henseende henholde mig til, hvad den høitærede Taler, der sidst satte sig, har anført, og hvad desforuden ogsaa det ærede Medlem fra Helsingør udtalte, at det dog neppe er ganske rigtigt, at denne Bestemmelse optages i Loven. Der har hidtil med Hensyn til Faneeden for den væbnede Magt, for den egentlige Militair, eller Hæren, været givet Regler ad Resolutionsveien. Det Samme synes ogsaa at maatte skee med Hensyn til Borgervæbningen. Ellers vilde man let komme i den besynderlige Stilling, at skulle rette Eden i Loven efter den Ed, som er foreskrevet ad Resolutionsveien. Det forekommer mig, at det netop er det Forhold, hvori den ærede Ordfører kom til at sætte Sagen, idet han meente, at man maatte rette den Edsformular, som af Udvalget er foreslaaet, efter den